



Retteblad nr. 4 af 22. december 2013 til Vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse 2013, august 2013 (Kontrolvejledningen)

Dette retteblad indeholder ændringer til Vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse 2013, august 2013.

Krav 1.1 vedr. forurening af grundvand overflyttes til GLM-bekendtgørelsen

Der har siden 2005 været krydsoverensstemmelse på artikel 4 og 5 i grundvandsdirektiv 80/68/EØF, jf. bilag II i Rådets forordning (EF) 73/2009. Disse to direktivbestemmelser er i Danmark gennemført ved hjælp af miljøbeskyttelseslovens § 19, stk. 1 og 2 (krav 1.1). Imidlertid ophæves direktiv 80/68/EØF pr. 22. december 2013, hvorved der ikke længere vil være hjemmel til at opretholde krav 1.1. Medlemsstaterne har dog ønsket at videreføre indholdet af artikel 4 og 5 i grundvandsdirektiv 80/68/EØF som en del af krydsoverensstemmelse.

Der er derfor i overgangsbestemmelserne for 2014 indarbejdet en ændring af bilag III i Rådets forordning (EF) 73/2009, således at GLM-område 5 ”beskyttelse og forvaltning af vand” udvides med normen ”foranstaltning i appendix” til grundvandsdirektivet:

”Beskyttelse af grundvand mod forurening: forbud mod direkte udtømmning i grundvand og foranstaltninger til forebyggelse af indirekte forurening af grundvand gennem udtømmning på jorden og infiltrering gennem jordbunden af farlige stoffer som anført i bilaget til direktiv 80/68/EØF i den affattelse, der var gældende på sidste anvendelsesdag, for så vidt det vedrører landbrugsaktiviteter.”

Det fremgår desuden af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1310/2013 (Overgangsforordningen), at ændringerne af bilag II og III til Rådets forordning (EF) nr. 73/2009, der skal sikre fortsat anvendelse af de nuværende bestemmelser om krydsoverensstemmelse, gælder fra den 22. december 2013, hvor direktiv 80/68/EØF ophæves.

Bemærk, at kravet fortsat benævnes *Krav 1.1* selvom kravet overføres til område fire vedrørende God Landbrugs- og Miljømæssige stand.

Bemærk endvidere, at kravet fremadrettet kun gælder for landbrugsaktiviteter jf. bilag 2.

Ændringen træder i kraft 22. december 2013 jf. bekendtgørelse nr. 51 af 23. januar 2013 om krydsoverensstemmelse som ændret ved bekendtgørelse nr. 338 af 25. marts 2013, bekendtgørelse nr. 976 af 29. juli 2013 og bekendtgørelse nr. 1495 af 13. december 2013 samt jf. bekendtgørelse nr. 50 af 23. januar 2013 om god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM) som ændret ved bekendtgørelse nr. 337 af 25. marts 2013 og bekendtgørelse nr. 1475 af 13. december 2013.

Krav 1.1 Stoffer, der kan forurene grundvand

Bekendtgørelse nr. 50 af 23. januar 2013 om god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM), som ændret ved bekendtgørelse nr. 337 af 25. marts 2013 og bekendtgørelse nr. 1475 af 13. december 2013, § 8 a.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1310/2013 (Overgangsforordningen) om bl.a. ændring af RFO 73/2009, bilag III.	Udtagning til kontrol: NaturErhvervstyrelsen Kontrol: Kommunalbestyrelsen
--	--	---

Delkrav	Kravtekst	Hjemmel
1	Stoffer, der kan forurene grundvand, og som fremgår af liste I eller II, må ikke uden tilladelse, direkte eller indirekte, udledes til grundvandet.	§ 8a, stk. 1
2	Beholdere med stoffer, der kan forurene grundvand, og som fremgår af liste I eller II, må heller ikke uden tilladelse være nedgravet i jorden ¹ .	§ 8a, stk. 2

Liste I

Liste I omfatter de enkeltstoffer, som indgår i de nedenfor anførte familier og grupper af stoffer, bortset fra stoffer, der må anses for irrelevante for liste I på grund af deres ringe risiko for toksicitet, persistens og evne til bioakkumulation.

1. Organiske halogenforbindelser og stoffer, der kan danne sådanne forbindelser i vandmiljøet.
2. Organiske fosforforbindelser.
3. Organiske tin-forbindelser.
4. Stoffer, der virker kræftfremkaldende, eller som har mutagene og teratogene egenskaber (stoffer der fører til misdannelser), i eller gennem vandmiljø².
5. Kviksølv og kviksølvforbindelser.
6. Cadmium og cadmiumforbindelser.
7. Mineralolier og carbonhydrider.
8. Cyanider.

Liste II

Liste II omfatter enkeltstoffer og kategorier af stoffer, som indgår i de nedenfor anførte familier og grupper af stoffer, og som vil kunne have skadelig virkning på grundvandet.

1. Følgende metalloider og metaller samt deres forbindelser:
 - Zink
 - Kobber
 - Nikkel
 - Krom
 - Bly
 - Selen
 - Arsen
 - Antimon
 - Molybdæn
 - Titan
 - Tin
 - Barium
 - Beryllium
 - Bor
 - Uran
 - Vanadium
 - Cobolt
 - Thallium
 - Tellur
 - Sølv

¹ Tætte beholdere, der alene anvendes til æble, gylle, ensilagesaft, mælkerumsvand og møddingvand, må dog være nedgravet uden tilladelse.

² Såfremt visse stoffer på liste II virker kræftfremkaldende eller har mutagene og teratogene egenskaber, medtages de under kategori 4 på nærværende liste.

NaturErhvervstyrelsen

2. Biocider og deres derivater, som ikke er opført på liste I.
3. Stoffer, som har en skadelig virkning på grundvandets smag og/eller lugt, samt forbindelser, som kan bevirke dannelse af sådanne stoffer i grundvandet og derved gøre dette uegnet til drikkevand.
4. Toksiske eller persistente organiske siliciumforbindelser og stoffer, som kan bevirke dannelse af sådanne forbindelser i grundvandet, med undtagelse af sådanne, som er biologisk uskadelige, eller som i vand hurtigt omdannes til uskadelige stoffer.
5. Uorganiske fosforforbindelser samt elementært fosfor.
6. Fluorider.
7. Ammoniak og nitritter.

Bemærkninger

Ved direkte udledning forstås tilførsel til grundvandet af stoffer nævnt i liste I eller II uden gennemsvivning af jordoverfladen eller undergrunden. Det kan fx være udledning via en brønd eller en grundvandsboring.

Ved indirekte udledning forstås tilførsel til grundvandet af stoffer nævnt i liste I eller II efter gennemsvivning af jordoverfladen eller undergrunden.

Ved stoffets farlighed forstås stoffets toksicitet, persistens (stoffets modstand mod nedbrydning ved naturlige processer) og evne til bioakkumulation (ophobning af miljøgifte i levende organismer).

Krav 1.1 omfatter ikke landbrugets almindelige spredning af sædvanlige gødningsstoffer, bortset fra slam.

I hvilke tilfælde skal der indberettes på krav 1.1

Krav 1.1 i relation til krav 1.2-1.15

Krav 1.1. relaterer sig til GLM-bekendtgørelsens § 8a, mens kravene 1.2 - 1.15 relaterer sig til bekendtgørelser med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 19 stk. 5 (slambekendtgørelsen og husdyrgødningsbekendtgørelsen). Krav 1.2 - 1.15 anvendes forud for krav 1.1, men der kan forekomme situationer, hvor der kan være tale om en overtrædelse af både krav 1.1 og et af kravene i krav 1.2 - 1.15, eksempelvis hvor der er risiko for forurening af grundvand, samtidig med at slambekendtgørelsen er overtrådt. Selvstændig overtrædelse af krav 1.1 kan eksempelvis være uautoriseret bortskaffelse af kemikalier, olie eller lignende, ved eksempelvis udledning på jorden eller nedgravning (indirekte udledning), som ved nedsivning i jorden kan medføre forurening af grundvandet.

Risiko for forurening og konkret forurening

Hvis en handling eller en undladelse har medført risiko for forurening af grundvandet eller der er sket en konkret forurening af grundvandet, skal dette indberettes under krav 1.1.

For at indberette en overtrædelse under krav 1.1 skal der som udgangspunkt være konstateret en konkret forurening med stoffer som fremgår af liste I eller II og som er i fysisk kontakt med grundvandet.

Hvis der ikke foreligger en konkret forurening, skal risikoen for forurening være reel, f. eks ved en konstateret lemfældig omgang med stoffer, som vurderes ved et uheld at kunne komme i fysisk kontakt med jorden og derved lede til konkret forurening af grundvandet. Fx ved at stoffet opbevares uforsvarligt i beholder på eller i jorden, hvor der er en risiko for at beholderen kan vælte eller lække og føre til direkte eller indirekte forurening af grundvandet. Det er således ikke i relation til krydsoverensstemmelse tilstrækkeligt, at stoffet i sig selv udgør en risiko for forurening af grundvandet.

Når man skal vurdere om der er risiko for, at stoffet når ned til grundvandet, skal man overveje flere forskellige parametre:

- Varigheden af overtrædelsen - jo længere varighed jo større sandsynlighed for nedsivning til grundvandet og jo sværere vil det være at oprense forureningen.
- Mængden af udledt stof.

NaturErhvervstyrelsen

- Jordens beskaffenhed - er der fx tale om sand- eller lerjord. Kompakte, tykke lerlag beskytter til en vis grad grundvandet, mens eventuelt nedsivende forurening hurtigere kan sive gennem tynde lerlag og porøst sand og grus.
- Mikrobielle processer i jorden - vil stoffet være nedbrudt inden det når grundvandet?
- Afstand til dræn, søer og vandløb.
- Findes der grundvandsmagasiner under den konkrete lokalitet - Miljøministeriets 7 miljøcentre står for den landsdækkende grundvandskortlægning. Kortlægningen viser udbredelsen af grundvandsmagasinerne samt indvindingsoplande og giver samtidig et billede af hvilke jordlag, der er over magasinerne. Læs mere om grundvandskortlægning i Regionerne på <http://www.blst.dk/Grunddrikkevand/Grundvandskortlaegning/>
- Vejrforhold i perioden op til konstatering af overtrædelsen.
- Om der er plantedække på arealet, som evt. vil kunne optage nogle af stofferne.
- Modellering af hvorvidt stoffet har risiko for at nå grundvandet.

En grundig beskrivelse af omstændighederne i forhold til en eller flere af disse parametre skal lægges til grund for en indberetning.

Bedømmelse

Alvor: Kontrolmyndigheden kan efter en konkret vurdering vælge at bedømme alvoren af overtrædelsen i forhold til den formelle overtrædelse. Den formelle overtrædelse vurderes i forhold til, om der kan gives tilladelse og om der ansøgt om en sådan. Dette vægtes i forhold til, hvor alvorlig den konkrete overtrædelse er i forhold til forureningen eller risikoen herfor.

Omfang: Omfanget af overtrædelsen fastslås under hensyntagen til forureningens størrelse og stoffets farlighed. Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af, hvor stor forureningen må anses at blive ud fra stedets geografiske, geologiske og hydrogeologiske forhold. I denne vurdering kan følgende faktorer bl.a. inddrages; jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland vejrforhold i perioden, hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold (for eksempel indhentelse af fornødne tilladelser eller efterkommelse af påbud), eller hvor lang tid der går før forureningen kan afhjælpes indgår ved en vurdering af varigheden af overtrædelsen.

Krav 1.1

Karakter	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Kriterium				
Alvor	Har ikke tilladelse, men har søgt om tilladelse og kan få det. <i>Eller</i> Kan ikke få tilladelse, men overtrædelsen medfører kun risiko for yderst begrænset forurening af grundvandet, og der	Har ikke tilladelse, men kan få det. <i>Eller</i> Kan ikke få tilladelse, men overtrædelsen medfører kun risiko for yderst begrænset forurening af grundvandet	Har ikke tilladelse, men iværksætter straks afhjælpning af ulovlige forhold Overtrædelsen vurderes at give anledning til betydelig forurening af grundvandet eller betydelig risiko herfor	Har ikke tilladelse og kan ikke få det Overtrædelsen vurderes at give anledning til betydelig forurening af grundvandet

NaturErhvervstyrelsen

	iværksættes straks afhjælpning af det ulovlige forhold			
Omfang	Forureningen eller risikoen herfor vurderes som meget lille, under hensyntagen til udbredelse og stoffets farlighed	Forureningen eller risikoen herfor vurderes som mindre, under hensyntagen til udbredelse (typisk inden for egen bedrift) og stoffets farlighed	Forureningen eller risikoen herfor vurderes som væsentlig, under hensyntagen til udbredelse (typisk i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer) og stoffets farlighed	Forureningen vurderes som meget stor, under hensyntagen til udbredelse (typisk i fjernområdet) og stoffets farlighed
Varighed	Mindre end 1 uge	1 uge til 1 måned	1 – 3 måneder	Over 3 måneder

Denne rettelse er indarbejdet i den version af kontrolvejledningen der er tilgængelig på www.naturerhverv.dk/krydsoverensstemmelse som ”Vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse 2013, december 2013”

Bilag 2 - Landbrugsaktivitet eller landbrugsareal

Krydsoverensstemmelse gælder for

- Landbrugsaktiviteter (landbrugsaktiviteter er ikke knyttet til landbrugsjorden)
- på landbrugsarealer og
- på ikke-landbrugsarealer der indgår i støtteansøgningen (gælder kun for landbrugere der har søgt om landdistriktsstøtte).

Ved overtrædelse af et krav skal det altid vurderes, om der er tale om en landbrugsaktivitet eller en ikke-landbrugsaktivitet foretaget på et landbrugsareal. For ansøgere under landdistriktsprogrammet gælder krydsoverensstemmelse også på ikke-landbrugsarealer, der indgår i ansøgningen. Derfor skal overtrædelser, der ikke er en landbrugsaktivitet, og som er foretaget på et ikke-landbrugsareal, der modtager landdistriktsstøtte, også indberettes til NaturErhvervstyrelsen.

Af nedenstående liste ses det for hvilke krav, at kontrolløren skal vurdere om der er tale om en landbrugsaktivitet eller en ikke-landbrugsaktivitet på hhv. et landbrugsareal eller et ikke-landbrugsareal (kolonne III). Ved indberetningen af overtrædelse af disse krav skal der markeres med 'ja' eller 'nej' i hhv. landbrugsareal og landbrugsaktivitet.

For de krav, der nedenfor er markeret med 'ja' i kolonne I og kolonne II, er det ikke nødvendigt at foretage en konkret vurdering af overtrædelser i forhold til landbrugsareal / landbrugsaktivitet ved indberetningen idet kravet er forudmarkeret for dette i KO-Web (se evt. vejledningen til KO-Web for en mere detaljeret beskrivelse).

	Overtrædelse af kravet vil altid være en landbrugsaktivitet (I)	Overtrædelse af kravet vil altid være på et landbrugsareal (II)	Konkret vurdering af landbrugsaktivitet / landbrugsareal (III)
Miljøområdet			
Krav 1.2-1.22	Ja		
Krav 1.23-1.31			Ja
Sundhedsområdet			
Krav 2.1-2.29	Ja		
Krav 2.30			Ja
Krav 2.31-2.34	Ja		
Minimumskrav vedr. plantebeskyttelsesmidler 2. A1-2.D3	Ja		
Dyrevelfærdsområdet			
Krav 3.1-3.45	Ja		
GLM-området			
Krav 4.1-4.13		Ja	
Krav 1.1			Ja*

*Fra og med 22. december 2013 vil der kun være tale om en overtrædelse af krav 1.1, såfremt det drejer sig om en landbrugsaktivitet.